

S H E F K I O S E K U

Një lloj drite tjetër

P o e z i

ETT ANNAT SLAGS LJUS

POESI PÅ ALBANSKA I SVENSK TOLKNING

Përktheu nga shqipja në suedisht

Översatt från albanska till svenska:

ULMAR KVIKU / ULLMAR QVICK

Korrekturläsning för dikterna på svenska:

Agnetha Svensson

och

Marianne Bengtsson

Përpunimi kompjuterik:

Dataansvarig:

Frashër Oseku

**Botimi tretë – tirazhi 1.000 copë
Tredje upplagan – 1.000 exemplar**

**U dorëzua në shtyp në janar të vitit 2004
Tryckning i januari 2004**

**Libri u botua me ndihmën e pakursyer
të punëtorëve të ABF-it nga Treleborgu - Suedi**

**Posaçërisht u jam mirënjohës:
Arne Nilsonit, Nise Martensonit dhe Lars – Olof Obergut**

Shefki Oseku: kryeredaktor i revistës "Drita" në Treleborg – Suedi

**Boken är tryckt med hjälp
av personalen på ABF i Trelleborg - Sverige**

**Ett särskilt tack till:
Arne Nilsson, Nisse Martinsson och Lars – Olof Åberg**

Shefki Oseku: chefredaktör för den albanska tidskriften "Drita" i Trelleborg - Sverige

NÅGRA KOMMENTARER AV ÖVERSÄTTAREN

För en genomsnittlig svensk läsare - varje sig han/hon har erfarenhet av poesi eller inte - är diktsamlingen *Ett annat slags ljus* en utmaning för både förstånd och känsla. Den inleds med ett drygt dussintal dikter, som har det albanska folkets öde och dess relationer till omvärlden som ledmotiv. Shefki Oseku vill i sin poesi visa, att hans folk varit offer för förnekande, amputering, massakrer, rättslöshet och försök till fördrivning eller assimilering, under 120 år.

Frustrande och explosivt uttalar författaren i dessa dikter sitt anatema över fiender och över dem som svikit hans folk. Detta är otypiskt i dagens Sverige och man får gå tillbaka till Heidenstam för att hitta liknande tonlägen i svensk litteratur. Vår svenska ombudsmannaanda står i motsättning till oförsonligt hat och minnet av oförrätter.

Vad som hände för snart hundra år sedan, då stormakterna genom sin gränsdragning styckade den albanska nationen - albanska bosättningar hamnade förutom i den stympade staten Albanien även inom Montenegros, Serbiens, Makedoniens och Greklands gränser - kastar alltjämt sin skugga över politik och samhällsliv på Balkan.

Förutsättningarna för att såren ska läkas har ännu inte uppnåtts. Och en av dessa viktiga förutsättningar är rättvisa och jämlika relationer mellan alla folk och nationer på Balkan. Först då kan hatet, rasismen, diskrimineringen och misstron undanröjas. Då kommer också gränserna efterhand att förlora sin betydelse. Men tyvärr - dit är vägen alltjämt lång.

Shefki Osekus politiska och mänskliga varseblivning färgas också av hans rent personliga upplevelser av polismisshandel och tortyr, som han utsattes för i unga år.

Författaren förmedlar en smärta, men när den gäller hans folks framtid är den inte förenad med kapitulation. Han är optimist, trots den totala misstro han visar upp inför stormakternas agerande, inför deras hyckleri och svek vad gäller folkens rätt och behovet av en fred värd sitt namn.

Men kapitulerat har poeten Shefki Oseku ändå gjort - på det rent personliga planet. Senare delen av diktsamlingen förmedlar hans upplevelser av förälskelsens stora sötma och lika stora plåga. I dessa dikter vandrar kärleken sin ban, obegriplig och oerhörd, fram till det oundvikliga slutet. Och där har poeten kapitulerat inför de krafter mot vilka ingen kamp är möjlig. Men för sin kärlek har han upprättat ett äreminne i dikten.

Den som ger sig tid att läsa denna dynamiska poesi förhåller sig inte likgiltig inför den. Förutsättningarna för oss här i Norden att helt förstå den i alla dess dimensioner finns knappast. Men ur dess rika mosaik finns mycket att ta till sig för den som läser utan förutfattade meningar. Och poesi - om den verkligen är poesi - betyder utmaning.

Norrköping den 20 mars 2003

Ullmar Qvick
Översättare

Dy fjalë nga përkthyesi

Për lexuesin mesatar suedez, goftë ky mashkull apo femër, që ka ose jo njohuri mbi poezinë, përmbledhja e poezive "Një lloj drite tjetër" është një nxitje për mëtim dhe ndiesi. Kjo përmbledhje fillon me afro njëzet vjersha, të cilat e kanë për lajtmotiv fatin e popullit shqiptar si dhe marrëdhëniet e tij me botën. Shefki Oseku me poezinë së tij don ta bëj të ditur botërisht se populli i vet ka qenë viktimë e mohuar, e amputuar, e masakruar, e pambrojtur dhe e dëbuar apo e asimiluar gjatë këtyre 120 vjetëve të fundit.

I frustuar dhe eksploziv, shkrimtari në këto poezi i anatemon armiqtë dhe ata që e kanë tradhëtuar popullin e tij. Kjo nuk është tipike për Suedinë e sotme, ndaj ne duhet t'i referohemi të kaluarës sonë – Haidestamit (poet romantik suedez - vërejtje e përkthyesit!), në mënyrë që të gjejmë tone të ngjajshme në literaturën suedeze. Shpirti ynë pajtimtar nuk e pranon urrejtjen e pafre dhe mbamendjen e së keqes.

Pothuajse njëqind vite më parë, kur Fuqitë e Mëdha e gjymtonin kombin shqiptar duke i vënë kufinjte - trojet shqiptare u futën nën sovranitetin e shtetit të coptuar të Shqipërisë, por, edhe nën atë të Malit të Zi, Serbisë, Maqedonisë, si dhe brenda kufinjve të Greqisë – gjë që prore hedhë hije ndaj politikës dhe jetës shoqërore në Ballkan.

Ende nuk janë plotësuar parakushtet që plaga të shërohet. Dhe, një nga këto parakushte të rëndësishme është drejtësia si dhe marrëdhëniet e barazisë mes të gjithë popujve e kombeve të Ballkanit. Pikërisht kështu zhduket urrejtja, racizmi, diskriminimi, dhe mosbesimi. Atëbotë edhe kufinjte do ta humbisnin rëndësinë e vetë. Por, fatkeqësisht, për të arritur deri atje - rruga është tepër e gjatë.

Vështrimi politik dhe njerëzor i Shefki Osekut është i ngjyrosur edhe nga përjetimet e tija tejet personale - nga tortura dhe keqtrajtimi policor, ndaj të cilave ky ka qenë i ekspozuar që në moshën e vet rinore.

Shkrimtari e pasqyron dhembjen, por kur kemi të bëjmë me të ardhmen e popullit të tij - kjo nuk mund të nënkuptohet si kapitulum. Ai, në të vërtetë, është optimist, përkundër të dhënës se në poezinë e tij shfaqet një mosbesim i plotë ndaj veprimeve të Fuqive të Mëdha, para së gjithash për hipokrizinë dhe tradhëtinë e tyre ndaj të drejtës së popujve dhe nevojave të tyre për liri, e cila do të ishte, vërtet, e denjë për emrin e vet.

Por, megjithatë, Shefki Oseku ka kapituluar - në planin e pastër personal. Në pjesën tjetër të përmbledhjes me poezi pasqyrohet ndjenja e fuqishme kënaqësisë e cila përjetohet gjatë dashurisë si dhe plagët e mëdha që më vonë i shkakton kjo. Në këto poezi dashuria shtegton udhëve të veta, në mënyrë të pakuptueshme dhe të paparashikueshme, deri tek përfundimi i vet i pashmangshëm. Dhe pikërisht këtu ka kapituluar poeti, para atyre forcave, ndaj të cilave asnjë luftë nuk është e mundur. Por, dashurisë së tij ky ai ka ndërtuar një përmendore në poezi.

Ai që i falë pak kohë leximit të kësaj përmbledhjeje poetike, nuk mund të jetë indiferent ndaj saj. Parakushtet për ne në Skandinavi që ta kuptojmë këtë poezi në të gjitha përmasat, janë shumë të vogla. Por, nga ky mozaik i pasur mund të merr shumëçka ai që e lexon pa paparagjykime. Dhe poezia – nëse vërtet është poezi – do të thotë sfidim.

Norrköping, më 20 mars 2003

Përkthyes, Ulmar Kvik,

NĒNĒS

TILL MOR

NËNËS

**shumësin ta kanë krijuar
gramatikanët marroqë**

TILL MOR

**att sätta dig i plural
är ett påfund av några galna språkmän**

KRUSHQIT

**hipur mbi kuaj, mbi qerre me qilima mbuluar
nisen për ta marrë nusen, fillin e jetës
e larg, shumë larg, jehon kënga e tyre**

- j-o-o-o, p-o-o-o!

- j-o-o-o, p-o-o-o!

**thua qindra herë e kanë lexuar Hamletin
fshatarët e mi analfabetë**

- j-o-o-o, p-o-o-o!

- j-o-o-o, p-o-o-o!

BRÖLLOPSFÖLJET (*)

**sittande på sina hästar och
på en kärra täckt av mattor
ger de sig av för att hämta bruden, livets ursprung
vida omkring genljuder deras sång**

- n-e-e-e-j, j-a-a-a!

- n-e-e-e-j, j-a-a-a!

**visst har de läst Hamlet hundratals gånger
dessa analfabeter från byn**

- n-e-e-e-j, j-a-a-a!

- n-e-e-e-j, j-a-a-a!

(1981)

(*) Bröllopsföljet symboliserar här särskilt deltagarna i 1981 års revolt i Kosova.

NUSJA

**ditë e re, e
ajo askund s'po duket
nusërimi mbrëmë dhe e mërkura
kurrresi s'po e lëshojnë të kthehet
prej shtegut, prej lisit, prej kroit...
e krushqit po presin!
mos motër, gjë e ligë mos e gjettë shtëpinë e babës!
lotët e tu mbi kufomën e vashërisë pikojnë
që sonte po varroset diku larg
pas shtatë bjeshkësh
në gjerdekun e panjohur**

BRUDEN (1)

**en ny dag, och
ingenstans finns hon att se
hela gårdagens bröllopsförberedelse
låter henne inte skiljas
ifrån barndomens stig, eken och källan...
och bröllopsföljet väntar!
akta dig, syster, må inte det onda drabba din fars hus!
du fäller tårar över din förlorade jungfrudom
som i kväll ska begravas någonstans långt borta
bortom sju berg
i det okända brudgemaket**

(1981)

(1) Bruden är frihetens symbol.

DHËNDRI

po vijnë krushqit rrëzës së malit...

dy fshatarë iu ngjitkan një shpati

vallë, pse nxitojnë kaq shumë?

kërkokan drunj gështenje dhe

pa bëza rrëmokan, një varr

as të cekët, as të thellë

jo nënëlokes, e cila mordjes së vet moti i ka dredhuar,

veç djalit të dëshirit

që po ia mbyll të Nesërmen me therrë

po, ajo gjallë se gjallë

- ç-o-o-u R-e-x-h-o-o , ç-o-o-u d-j-a-l-o-o!

- j-o-o-o, p-o-o-o!

BRUDGUMMEN

där kommer bröllopföljet nedför sluttningen...

två bybor klättrar uppför berget

varför har de så bråttom?

de söker efter kastanjetråd (1)

och tigande gräver de en grav

varken grund eller djup

inte för gamla mor, som nu länge nog gäckat döden (2)

utan för önskesonen

som stänger inne Morgondagen i sorg

hon lever alltjämt och ropar

- s-t-i-g u-p-p R-e-x-h-a-a-a, s-t-i-g u-p-p p-o-j-k-e-n m-i-n! (3)

- n-e-e-e-j, j-a-a-a!

(1981)

(1) Användes till kistor på grund av sin hållbarhet.

(2) 'Mor Albanien' som finns kvar som stat och framtidshopp.

(3) Brudgummen är symbol för martyrerna i frihetskampen. Rexha är en ung man i en n elegisk folksång, som är spridd på många håll bland albanerna. Hans öde är att just innan hans bröllop ska firas blir han sparkad till döds av sin häst. Rexha blir då kvintessensen av det onda albanska ödet.

SHQIPËRIA

**Shqipëria ka male e fusha
lumenj e dete...
por, ajo ka diç
që pak kush e di
i ka edhe shtatë milionë zemra
të ruajtura në fishekzjarret e mordjes
për të pabesin
për të pashpirtin
armik**

ALBANIEN

**Albanien har berg och slätter
floder och hav...
men där finns något
som inte många vet om
där finns också sju miljoner hjärtan
som sparats till dödens detonader
för den svekfulle
för den samvetslöse
fienden.**

(1992)

KOSOVËS

**në bri të dhisë të kanë ngujuar
e po t'i rrënojnë kullat e tua në zë
të bukekripës në sofër të mikut
dyerhapurat natë e ditë**

**oh! si po çirren të dehur
mbi kokën tënde shamizezë
e po pështyjnë horras
mbi fytyrën tënde nusërore
bajlozi i zi po trand male e fusha
me thundrat e hekurta
mbi trupin tënd, Kosovë!**

**hiç dhembje s'po kanë
këto jokrijesa të këtij Parashekulli
gjallimit tënd po ia numërojnë
orët
minutat
sekondat**

**po ti s'vdes dot
thonë, engjëlli nuk jep shpirt
ai deri në amshim duron
deri në rilindje të Gjergj Elez Alisë
me shtatëqind plagë të marra në trup
ndër mote**

TILL KOSOVA

de har fjättrat dig vid getens horn (1)
och nu vill de rasera dina stentorn
berömda för sin gästvänlighet
med dörren öppen natt och dag

oh! hur de vrålar i sin berusning
över ditt huvud i den svarta duken
och skurkarna de spottar
mot ditt oskuldsfulla ansikte
en ond kraft skakar om berg och dal
han trampar med stålhårda hälar
på din kropp, Kosova!

de känner ingen misskund
dessa vidunder från urtidens mörker
de räknar livets
timmar
minuter
sekunder

men du ska inte dö
man säger att en ängel inte ger upp andan
men håller ut ända in i evigheten
fram till att Gjergj Elez Alia föds på nytt (2)
med de sjuhundra sår som han tagit emot
under tidernas gång

(1989)

(1) *De har stängt in dig på minimalt område*

(2) *Gjergj Elez Alia är en albansk motsvarighet till Sankt Göran-gestalten. Trots 9 års sjukdom tar han sina vapen och möter den onde stridsman, som härtagit landet och nu vill lägga hans syster. Gjergj besegrar honom och räddar därmed sitt land och sin systers heder.*

S'PASKA ZOT, AS PERËNDI

**nuk paska shenjtëri
as profet madje, as Zot as Perëndi!
koka po u dhemb shkronjave
nga emrat Krisht, Muhamet, Marks,
nga fjalët hyjni, barazi, të drejta njerëzore...**

**mbi abetaren time të lidhur në pranga
hije po bën drapërçekani i Lenin - Stalinit
përmendorja e Lirisë së Vashingtonit
dega e ullirit në sqep të pëllumbit të OKB-së
fjala paqe e shkruar me germa të mëdha
mbi qefinin e bardhë të fisit tim
fatzi**

**im bir hipur mbi kullën e Dukagjinit
zëshëm po çirret, o Zot, ku je?
po bythecët me kundërmim pomade
në pallatet e akulllandit
të OSBE - së, OKB - së, BE - në
në Gjenevë, Nju York, Strasburg, Hagë...
thirrjen e tim biri
sipas pentagramave me nota londineze
e pagëzokan me nofkën
blasfemi!?**

s'paska Zot, as Perëndi!

DET FINNS INGEN ALLMAKT, INGEN GUD

det finns ingen helgedom
ingen profet, ingen Herre eller Gud!
alla skrivtecken har huvudvärk
av namnen Kristus, Muhammed, Marx
av orden gudom, jämlikhet, mänskliga rättigheter...

över min ABC-bok som fjättrats i bojor
faller en skugga från Lenin - Stalins hammare och skära
från Frihetsstatyn i Washington
från olivkvisten i näbben på FN - duvan
från ordet fred skrivet med stora bokstäver
från mitt plågade släktes
vita svepning

min son ropar med hög röst
från toppen av stentornet i Dukagjini: (1)
Gud, var finns du?
men de pomadadoftande torskarna
som befolkar OSSE:s, FN:s och EU:s iskalla palats
i Genève, New York, Strassbourg, Haag ...
begrundar pentagrammen i Londonfördraget (2)
och på min sons rop
klistrar de etiketten "blasfemi"

det finns ingen allmakt, ingen Gud!

(1993)

(1) Östra delen av Kosova.

(2) Fördraget efter Londonkonferensen 1912-13 innebar ett dråpslag mot den albanska nationen, som klövs mitt itu. En svag och stympad albansk stat bildades, men hela Kosova och stora albanskspråkiga områden i Montenegro och Makedonien hamnade under den sydslaviska statsmakten - senare kungariket Jugoslavien.

ARMIQTË

**ju ka ndërsyer lakmia
ndaj gjinjve vashërorë të fushave tona
ndaj shtatit belhollë të pyjeve tona
ndaj zemrës sonë të madhe
gatuar me
bukë e
kripë**

**armiq, ne do t'ua lëmë të gjitha
hithrat florë e faunë
urat në bel të këputura
mnelat e ecjes sonë përpara
varret pa emër e histori
as zog
as korb**

**e do t'u godasin
rrufetë e urrejtjeve tona
shiu
bora
tërmetet
sëmundja metuzalem**

**ciklopi i pendimit do t'u kafshojë
me nofullat e veta vigane
pastaj ju do të komandoni - prapaktheu!
por, kthim s'do të keni
sepse, toka jonë
do të bëhet varri juaj**

FIENDERNA

**ni har gripits av lystnad
att krama de mjuka kullarna på vår åkermark
att gripa om våra skogars smala midjor
att fånga våra hjärtan
som är gjorda av gästvänligt bröd och salt!**

**fiender, av oss ska ni få
alla nässlor och all galla från vår flora och fauna
broar med förstörda valv
de lindor vi lämnat kvar från vår vandring
gravar utan namn och historia
men inte en fågel, inte ens en korp**

**och ni ska drabbas
av vår vredes blixtar
av regnet
snön
jordskalven
av uråldriga farsoter**

**ångerns cyklop kommer att hugga efter er
med sina enorma käftar
sedan kommer ni att ge order: reträtt!
men det finns ingen återvändo
ty vårt land
kommer att bli er grav**

(1981)

VALLJA DYSHE E SHEKULLIT XXI

varret e strëgjyshërve po m'i rrëmoni
nëpër skica, projekte, eleborate...
emrin tim po e lakoni
sipas rasave, vetave e gjinive
të gjuhëve të huaja, kentum e satem

nëpër kasafortat e kancelarive
të Hagës, Brukselit, Gjenevës, Londrës
tokës sime po ia vizatoni
qiellin pa yje e pa diell

titërrimin e hënës mbi Dukagjnin engjëllor
po e mbuloni me luftën polare
e nipit tim të lidhur në shpërgenj
ninullat mortore po ia këndoni

në liturigjtë mbajtur në tempujt tuaj modernë
orvelliançe vdekjen time ringjallje po e pagëzoni
kryqe e sakramente sllave
te kasolla ime po rrapëllijnë

por unë gjallë se gjallë
herë ilirisht
herë arbërisht
në skenën e shekullit XXI do të hyj
me vallen dyshe
të luajtur shqiptarçe

2000-TALETS PARDANS (1)

ni raserar mina förfäders gravar
genom skisser, projekt och utredningar...
ni behandlar mitt namn med grammatiska böjningsmönster
från främmande språk, centum och satem,
allt efter kasus, person och genus

i regeringspalatsens kassaskåp
i Haag, Bryssel, Genève och London
stoppar ni in teckningar av mitt land
med en himmel utan stjärnor och sol

månens strålgans över Dukagjinis himlajord
döljer ni bakom stjärnornas krig
och för min brorson, ett lindebarn
sjunger ni morbida vaggvisor

i de mässor som hålls i era moderna tempel
betecknar ni à la Orwell min död som en uppståndelse
slaviska kors och sakrament
skramlar runt min hydda

men jag lever alltjämt
än i illyrisk (2)
än i albansk skepnad
på 2000-talets scen ska jag träda fram
i pardans
dansad på albanskt vis

(1992)

(1) detta innebär att albanen från staten Albanien och Kosova-albanen dansar i par.

(2) illyrisk = äldre benämning på albanska folket.

DO TË NGRIHEMI SËRISH

**ne do të ngrihemi sërish
mbi gërmadhat e ëndrrave tuaja
demoniake**

**mllëfit tuaj katil
dhemb e dhëmballë do t'ia nxjerrim
le të ngordhë urie
te porta e Shekullit të Ri
përtej Gurit të Shpuar**

**lakminë tuaj aziate
në gropë coftinash do ta varrosim
as korbat
as hienat
të mos e gjejnë dot**

**ne do të ngrihemi sërish
mbi plagët e brishta të kufomave tona
mbi muranat e lashta të eshtrave ilirikë**

VI SKA STIGA UPP PÅ NYTT

**vi ska stiga upp på nytt
ur era diaboliska drömmars
ruiner**

**ur era dreglande käftar
alla tänder ska dras ut
för att kväva ert våldsamma hat
genom sväldöden – vid sekelskiftets port
bortom den Genomborrade Stenen (1)**

**er lystnad av hunnernas märke (2)
ska vi stoppa ner i botten av hundgropen
och varken korpar
eller hyenor
ska kunna dra upp den därifrån**

**vi ska stiga upp på nytt
upp ur vårt sargade stoft
upp ur våra urgamla illyriska kvarlevor**

(1993)

(1) Gränsstenen mellan de slaviska och de albanska bosättningarna.

(2) Hunner = asiatiskt nomadiserande krigarfolk.

EMRI IM I PAVDIRË

**Ilahtarshëm po pëllet urrejtja pranë kasolles sime
u thinje me durimin urtak në parzëm
o populli im! Robinson Kruzo në ishullin e Evropës
Miss Universum i Aparteidit
zgjedhur në lozhat e masonëve
të të dhjamosurve senilë**

**përbindëshi i makthit po ta kafshon lavdinë
në varre heronjtë e fisit mornica të ftohta po i kaplojnë
o populli im! ndërgjegje e mjegullt e Evropës
Miss Universum i Robërisë
zgjedhur nga jashtëqitja trunore
e fundshekullit XX**

o populli im i pavdirë!

MITT NAMN DÖR ALDRIG

**medan hatet utstöter sina ohyggliga vrål vid min hydda
har du grånat med oändligt tålamod i bröstet
o mitt folk! du är Robinson Kruse på Ön Europa
en Miss Universum i Apartheid är du
utvald i frimurarnas loger
av senila fettbukar**

**mardrömmens demoner hugger efter din ära
släktets hjältar ryser i sina gravar
o mitt folk, Europas grumliga samvete
träldomens Miss Universum
utvald av det tjugonde århundradets
cerebrala fekalier**

o, mitt odödliga folk!

(1993)

KOPILAT E ADAMIT

**nga Albakosburgu i Evropës së Jugut
orë e çast mbushen përplot
autobusë, trena, avionë, anije...
ia mësyjnë kristofor kolombot modernë
reth e përqark globit tokësor
gjakojnë zbulimin e kontinentit të panjohur
të azillandit**

**në këtë udhëtim të pafund
gratë shtatzëna lindin
hapësirave pa juridiksion shtetëror
çertifikatat e fëmijëve të tyre
në vend të rubrikës "Qyteti", "Shteti"
kanë të shënuar korridorin fluturues
apo shkallën e navigacionit
dhe emrin e nunit të panjohur
kapitenit të ekuipazhit**

**nëpër aeroporte, stacione trenash, porte detare...
në Evropë, Amerikë, Australi...
gjuhë e dytë është bërë ilirishtja e re**

**e flasin mërgimtarët
pa të drejtë kthimi në vendlindje
mysafirët e tyre
halabakët
dashnoret e tyre
burrat pleq
gratë analfabete
fëmijët, pa çerdhe fëmijësh**

**ilirishtja bukolike
në vetmi i bie fyellit të vet baritor
rrokaqijeve marramendës të metropoleve
të botës së
hiçit**

**kopilat e Adamit
dhe të Ev(rop)ës kurvë
të mohuar
dje
edhe sot?**

ADAMS STYVBARN

**från Albakosburg i Sydeuropa
kommer ständigt och jämt
överfulla bussar, tåg, flygplan och båtar...
den moderna tidens Christofer Columbus
angriper globen i alla riktningar
törstar efter att upptäcka en okänd världsdal
i asyllandet**

**under denna ändlösa resa
föder gravida kvinnor barn
inom områden utan statlig tillhörighet
födelseattesterna anger inte "födelseort" och "land"
utan flygkorridoren eller flygplanets position
och barnets okända gudfar
är besättningens kapten**

**på flygplatser, järnvägsstationer och i hamnar vid havet
i Europa, Amerika och Australien
har det andra språket blivit nyillyriska**

och där talar emigranterna
utan rätt att återvända hem
deras gäster
huliganerna
deras älskarinnor
de gamla männen
de icke läskunniga kvinnorna
barnen som aldrig sett ett daghem

den lantliga illyriskan
spelar ensam en melodi på sin herdeflöjt
mellan de ofantliga skyskraporna i metropolerna
i Intighetens värld

Adams styvbarn
utlämnade till skökan Europa
blev förnekade
igår
och även idag?

(1992)

DHUNIMI I SHËN PAQES VIRGJËR

maramenthi duke u sjellë rreth natëditës së vet
shekulli plak në prag të vdekjes
mendueshëm e mban kokën me dy duar, dhe
dëgjoka fjalën e shenjtë paqe
nga lahutari i verbër homerian
nga i drejti Hamurab, luftëtari Atila
faraonsulltani, Hitler - Stalini
kryerrenci botëror Bush - Jelcini
lexoka në Bibël e Kuran
në Kartën e Ligës së Popujve dhe të O K B - së
në rezoluta e nota diplomatike
në marrëveshje të fshehta e publike
në pakte e traktate...
por, Shën Paqen askush s'e pa mbi dhe!?

në fundjetën e shekullit plak
globin e pakunguar e kanë zënë ethet
popujt këmbëzbathur po ikin
nga gojëdhënat, përrallat...
dhe po trokasin dyerve të përgjakura të historisë
hapeni! jemi ne, abortët e paqes suaj
të Rendit të Ri Botëror
ne, fëmijët e durimit thinjosh
bonjakët e flijuar pamëshirshëm
në hartat gjeografike të Stalin - Çërçil - Rusveltit
në Jaltë, Potsdam, Maltë...
zotërinj! të qetë s'do t'u lëmë kurrë
zjarrin makbethian prore do t'ua ndezim
bordeleve të Moskës, Parisit, Londrës, Vashingtonit
juve, që mynxyrshëm e dhunuat Shën Paqen Virgjër
ndjestë pastë!

FREDENS GUDINNA VÅLDTAGEN

**omtöcknat irrar det gamla seklet omkring
genom dagens ljus och nattens dimmor
kraftlöst, på tröskeln till sin död
sitter han där med huvudet i händerna
och tänker på det heliga ordet Fred
som uttalats av den blinde sångaren Homeros
av lagens väktare Hammurabi, av erövraren Attila
av faraoner, sultaner, av Hitlers och Stalins släkte
av storljugarna Bush och Jeltsin
om Fred har det skrivits i Bibeln och Koranen
i traktater och FN:s Charter
i resolutioner och diplomatiska noter
i hemliga och offentliga fördrag...
men aldrig någonsin har Fredsgudinnan
visat sig på denna jord!**

**medan det gamla seklet ligger i själåtåget
vrider sig jordklotet i feber och ångest
de folk som vandrar på bara fötter
lämnar legenderna och sagorna bakom sig
och knackar på historiens blodbesudlade portar
öppna! det är vi som ligger där
när din fred fått missfall
i den Nya Världsordningen!
de är vi som grånat i tålmodig väntan
vi är de små som skoningslöst sopats bort
från Stalins, Churchills och Roosevelts kartor
i Jalta, Potsdam, Malta...
mina herrar! vi kommer aldrig att lämna er i fred
vi ska tända en eld som ska förtära
bordellerna i Moskva, Paris, London och Washington
tillsammans med er, ni som kränkte och förintade Fredens Gudinna
må Hon Vila i Frid! (1992)**

KASHË E LASHË

shpallje!

shpallen të hapura garat në shkallë kombëtare

nënat duhet të lindin sa më shumë fëmijë

për t'i plotësuar normat

e qelive sapo të ndërtuara

në Nish, Burrel, Idrizovë, Spaç...

këtu do të bëhet shkollimi makabër i njerëznumrave

sipas abecesë animaliste të Darvinit

në mbështetje të mësimëve tepër të shtrenjta

të të pavdekshmit faraon ballkanikusit, Tito - Enverit

përshtetja revolucionare

partia!

PS:

Tepër sekret! Nëna kini kujdes ndaj armikut klasor!

GISSA GÅTOR

upprop!

**vi utlyser härmed tävlingar, öppna för deltagande på nationell nivå
mödrar uppmanas att föda största möjliga antal barn**

för att uppfylla normen

i de celler som just färdigställts

i Nis', Burrel, Idrizova och Spaç... (1)

här kommer en makaber fostran av numrerade människor

att äga rum

med hjälp av Darwins animala ABC

och med stöd av de ytterst värdefulla läror, som sammanställts

av den odödliga Faraog Balkanicus, Tito-Enver (2)

med revolutionär hälsning

Partiet!

PS

Sekretess! Mödrar: visa största vaksamhet mot klassfienden!

D.S.

(1991)

(1) Platser i Jugoslavien och Albanien med fångelser för politiska fångar.

(2) Statscheferna i Jugoslavien respektive Albanien: Josip Broz Tito och Enver Hoxha.

LAJMET

**ju flet Radio Komunizmi
po i japim lajmet
sot, pikërisht në orën 12,30, në kuotën 104
me pjata fluturse arritën qeniet jotokësore
ata lanë porosinë interplanetare -
edhe ne i bashkangjitemi kërkesës gjithëpopullore
që shoku Parti të emërohet Udhëheqës
pa kufizim mandati
për gjithë kozmosin
kurse Zoti, si mbeturinë e ndyrë klasore,
të shkarkohet menjëherë nga fronti
kërkesa në Byro u miratua me aklamacion
Tito - Partia! Parti - Enver!**

Zoti u trishtua nga hija e vet

NYHETERNA

**här talar Radio Kommunismen
vi ger nyheterna
idag, exakt klockan 12.30, anländer till ruta 104
utomjordingarna med flygande tefat
de lämnar följande interplanetära budskap:
även vi ansluter oss enhälligt till det allmänna folkliga kravet
att kamrat Partiet utnämnes till Ledare
utan begränsning av mandat
över hela kosmos
varvid Gud, klassamhällets smutsiga kvarleva
omedelbart störtas från tronen
detta krav godkändes av Politbyrån med acklamation
Tito - Parti! Parti - Enver!**

Gud såg sorgset på sin egen skugga

(1991)

KOSOVARI I MËRGUAR

**e mori kosovari valixhen
tre fëmijët e vet
dhe u nis drejt Veriut**

**majtas ishte gremina,
djathtas qe ngrehina e Agata Kristit
prapa mynxyra e Drenasit të kësikohshëm (1)**

**sapo zbriti në tokën e Premtuar
fëmijët e gjetën kutinë e Pandorës
dhe u mrekulluan**

**kosovari ngeli fill i vetëm
veç me Kosovën e tij
në ëndrra**

**(1) Kjo poezi u shkrua më 1991, kur në Drenas (ish Glllogofc) policia serbe
i detyronte shqiptarët të hanë bar !!!**

KOSOVAREN I LANDSFLYKT (1)

**kosovaren grep sin väska
tog sina tre barn i hand
och reste mot Norden**

**till vänster en avgrund
till höger Agatha Christies byggnad
bakom honom eländet i Drenas (2)**

**då han nedsteg på det förlovade landets jord
hittade barnen Pandoras ask
och förundrade sig**

**kosovaren stod där ensam
med bilden av sitt Kosova
som enda sällskap i drömmen**

(1991)

(1) Kosovaren är en Kosovaalban.

(2) Det är dikten skrevs - hade den serbiska polisen i Drenas (f.d. Gllogovc), i Kosova, tvingat albanerna att äta gräs!!!

DITË VERE NË DUKAGJIN

**me govata uji në dorë
engjëjt i shpërlanë xhamat e qiellit
sa çil e mbyll sytë iu duk kërthiza vashërore
kaltërimit**

**nallbani plak te lëmi i drunjve
diellit ia mbathi patkonjtë me thumba rrezesh
le të kalërojë, tha ai, horizonteve të pafund
të Dukagjinit përrallor**

**tani hapekrah portat i çeli mëngjesi
faqekuqe po hyn dita
nusëruar me duvakun
veror**

**pas pak trishtueshëm filluan të biejnë këmbanat e vapës
mesditës i ra të fikët
e demi i etjes po pëllet i harlisur
shkumë për goje duke qitur**

**pasdite nisi t'i shterojë edhe gjiri
nuses së murosur tek Ura e Fshejt
gurë e drurë po i tundon vaji i kërthinit
të cilin legjenda tashmë s'e mëkon dot**

**lart, në qiell drapri anemik i hënës
e përgjëron farkëtarin e natës për pak gjak
por, ai degdisur përtej Bjeshkëve të Nemura
kotet**

**dikujt iu kujtuan falltoret evgjite
ato në shuplaka dore i panë duke rendur
krushqit e rinj, hipur mbi kuaj të reve
shiun stolisur me ylber krahaqafë**

**më vonë, disa të halitur Zotit i fishkëlluan në vesh
ai u tremb, nxitueshëm i lëshoi perdet e territ...
ja, tani yjet e përgjumur po i fërkojnë sytë
mbi Dukagjin**

SOMMARDAG I DUKAGJINI (1)

**med vattenhinkar i händerna
sköljde änglarna himlens fönster
i en blink blev den azurblå skyns
jungfruliga navel synlig**

**den gamle hovslagaren skodde solen
med strålarnas söm där ute på hygget
låt den skena, sade han, in i de oändliga horisonterna
i Dukagjinis sagovärld**

**nu öppnade morgonen sina portar på vid gavel
och rödblommig steg dagen in
som en brud insvept
i sommarens slöja**

**senare började hettans klockor dovt att klämta
dagen förlorade medvetandet
och tjuren bölade vilt av törst
med fradgan strömmande ur munnen**

**på eftermiddagen började också bröstmjölken sina
för den unga kvinnan som murats in i Heliga Bron (2)
stenar och träd skälvde under barnets gråt
då legenden inte längre förmådde ge det näring**

**högt där uppe bönfaller den gulbleka månskäran
nattens smed om lite blod
men han slumrar där bortom de Fördömda Bergen (3)
dit han förvisats**

**någon kommer att tänka på spåkvinnorna
de kunde i de öppna handflatorna se
hur nya bröllopsföljen kom ridande på molnens rygg
och skyfallet utsmyckat med regnbåge runt halsen**

**senare kom några slynglar och visslade i Guds öra
han blev skrämnd och släppte skyndsamt ned mörkrets ridå...
nu gnuggar stjärnorna sömndruckna sina ögon
över Dukagjini.**

(1994)

(1) Östra delen av Kosova

(2) I forna tider offrades kvinnorna för att bron skulle hålla

(3) Också östra delen av Kosova

LEKTISJE E PASHUAR

**e bërë kruspull këmbë e krye
hëna u rras nën jorganin e trashë të reve
tash një vezullim paqësor
i varet në qepalla**

**diku, përtej gjakimit fanitës
natën kalldrëmeve të Dukagjinit
trokun e gjokut të Ago Ymerit
nusevejat e ëndërrojnë...**

**err e terr pranë kroit
një nënë e verbuar nga rapsodi i baladës
pret e përcjell kalimtarë buzëfshikur
tim bir a s'ma patë?**

**i zënë rob nga nanurisja e përrallave hirplota
ai kulmos çatinë e Sizifit
derëzi**

OUTSLÄCKLIG LÄNGTAN

krumböjd, med huvud och ben indragna
trängde sig månen ned under molnens tjocka täcke
nu hänger ett stillsamt ljus kvar
i dess ögonfransar

någonstans, bortom saknadens halvljus
genljuder Dukagjinis natt av
Ago Ymeris hästs hovslag mot stenläggningen (1)
flickänkorna drömmer om bröllopgäster... (2)

dunkel och mörker vid källan
en mor, slagen med blindhet av folksångaren
väntar och följer efter de vägfärande och frågar
med spruckna läppar: Har ni kanske sett min son?

förtrollad av de sköna sagornas vaggsånger
bygger han tak på Sisyfos boning (3)
den olycksalige.

(1993)

(1) Ago Ymeri är en gestalt i de gamla albanska balladerna. Han hade gått i tjänst i främmande land och under tiden hade hans hus rivits ned och hans trolovade gifts bort med en annan. Modern har i många år förgäves, tills hon blev blind, väntat på hans återkomst.

(2) Flickänkorna: Sedan omkring en halv miljon män emigrerat i samband med terrorn under Milosevic' 1989-1999, finns flickorna kvar utan möjlighet att gifta sig, och de lever därför som om de vore änkor.

(3) Sisyfos: en figur i den grekiska mytologin, som av gudarna dömts att i all evighet släpa en sten uppför en sluttning, varefter stenen rullar tillbaka och Sisyfos tvingas börja om från början. Sisyfosarbete = meningslös verksamhet.

FOLE E DHEMBJES SË BUKUR

DEN SKÖNA SMÄRTANS BONING

FRYMËZIMI

**ti je ai qumështi vesor
që ia shëron trëndafilin rrufën**

**ti je ajo aroma fanitëse
pas së cilës luleve u bie të fikët**

**ti je ajo ninulla dukagjinçe
që e vë në gjumë mllefin katil**

**ti je ajo dritëhëna vezulluese
që ua ndriçon shtigjet e errëta baladave**

**ti je ai duvaku i rrezeve
që e nusëron prillin**

**ti je ajo shoka e ylbhtë
që ia lidh ijet vjeshtës reumatike**

**ti je ai kaltërimi veror
që e grish hënën të dalë lakuriq**

**ti je ai frymëzimi i hirtë
që mbëlton yje në kopshte poezie**

**ti je ai, që hyn në zemër njëherë
dhe, s'del kurrë më**

INSPIRATIONEN

**du är den mjölkdagg
som botar rosens sjukdom**

**du är den berusande doft
som gör de längtande blommorna vanmäktiga**

**du är den vaggsång från Dukagjini
som släcker den onda vredens raseri**

**du är det lysande månskenet
som ger ljus åt balladernas mörka stigar**

**du är den väv av solstrålar
som får april att blomstra**

**du är det regnbågsfärgade bältet
som fästes runt höstens reumatiska höfter**

**du är den sommarens skirhet
som bjuder månen att träda fram naken**

**du är den skimrande hänförelsen
som planterar stjärnor i poesins trädgård**

**du är den som en gång kommer in i hjärtat
och aldrig någonsin lämnar det.**

POEZI BIBLIKE

**prej hiçit të fjalës sime
dua të krijoj bukurinë biblike
Even - Doruntinë**

**ia filloj me pak tokë e
lule
me pak shi e
ylber
me pak dritë e
ëndrra**

**por, o Zot! sa e pakapshme qenka
përsosmëria jote**

BIBLISK POESI

**ur mitt ords intighet
vill jag skapa biblisk skönhet:
min Eva – min Doruntina**

**jag börjar med en handfull jord och
blommor
med lite regn och
en regnbåge
med en smula ljus och
drömmar**

**men, min Gud, hur ofattbart är inte
ditt verks fulländning**

KRYEVEPRA E ZOTIT

ç'bënte Zoti kur po lindej Doruntina?
në pikë të hallit paskësh rënë
si ta ringjallë vetveten edhe njëherë
e të mos jetë më as Zot
as Krisht
as profet
gjakonte për të lënë kryeveprën e vet jetësore

mendoj,çmendoj, Pikason e thirri në ndihmë
po, djallopunë,
piktura iu duk tepër abstrakte

veçse, Zoti rastësisht nuk është Zot
ai gjithçka në dorë të vet e ka.
urdhëroi - të lindet vasha me emrin Doruntinë
e të jetë më e bukur se ajo nga Kënga mbi Këngët
e të ketë devotshmëri biblike
dhe, marrëzisht ta dashurojë poeti

pikë për pikë ashtu u bë
tani, Zoti plak me monokël në sy
e shikon i mahnitur kryeveprën e vet madhore
Doruntinën
në Gatnik

GUDS MÄSTERVERK

**vad gjorde Gud då Doruntina föddes?
han befann sig i stor förvirring
skulle han låta sig återfödas ännu en gång
då varken som Gud
eller Kristus
eller profet
han längtade med iver efter att få skapa sitt sanna mästerverk**

**han funderade och funderade. Till slut kallade han
Picasso till sin hjälp. Ett oerhört segslitet arbete
tavlan blev alldeles för abstrakt**

**men Gud är inte Gud för ingenting
han har allting i sin hand.
han befallde att flickan med namnet Doruntina skulle födas
och att hon skulle vara skönare än Höga Visans jungfru
med biblisk hängivenhet
och att poeten skulle älska henne vansinnigt**

**så blev det punkt för punkt
nu skådar den gamle Guden genom sin monokel
hämförd av sitt fulländade mästerverk
Doruntina
i Gatniki**

HYN GJARPËRI E DEL NUSE SHTATSELVI

**nëse ka diçka në këtë botë
që s'mund të përshkruhet kurrë
ajo është bukuria jote**

**sytë e tu po të mos ishin
agimi do të lindte i verbër
e hëna kurrë s'do ta kish atë ngjyrë portokalli**

**nëpër unazën magjike të bukurisë sate
hyn terri e del dritë e bardhë
hyn shiu e del ylber i mrekullueshëm
hyn rrezja e del buqetë trëndafilash
hyn meteoriti e del yll polar
hyn pikëllimi e del gëzim i harlisur
hyn urrejtja e del zemërbardhë si dashuria
hyn gjarpri e del nuse shtatselvi**

**pse thonë se në botë janë veç shtatë mrekulli?
të tetën dhe më të bukurën e ka parë veç një poet
tani i çmendur**

GENOM DIN SKÖNHETS MAGISKA RING

**om det finns något här på jorden
som inte någonsin kan beskrivas
så är det din skönhet**

**om dina ögon inte fanns
skulle gryningen födas blind
och månen aldrig mogna till orange**

**genom din skönhets magiska ring
stiger mörkret in och blir till bländande ljus
stiger regnet in och blir en strålande regnbåge
stiger solstrålen in och blir en rosenbukett
stiger meteoren in och blir polstjärna
stiger sorgen in och blir översvallande glädje
stiger hatet in och blir kärleksfull godhet
stiger ormen in och blir en skön flicka**

**varför säger man att det finns sju underverk?
det åttonde och det vackraste har bara en poet sett
intill galenskap**

NJË LLOJ DRITE TJETËR

**edhe një herë i lexova poezitë e mia për ty
befas më ra në sy se
për së tepërmi i përmendkam yjet, diellin, hënën, ylberin
(mbase jam frikësuar
mos, vallë, brenda vargjeve të mia po të kaplon një hije terri!)
sonde, në këtë poezi, s'do t'i përmend këto fare
do ta gjej një lloj drite tjetër, të panjohur deri më tani
që të llamburisë mbi këto udhë të gjata rreshtash
gurë s'do të lë pa lëvizur, këtë dritë për ta gjetur
po, vallë, si do ta gjejë unë, poeti?
po më duket se rrugëdalje tjetër s'më ka mbetur
veçse n'e marrsha emrin tënd
Doruntinë**

ETT ANNAT SLAGS LJUS

**återigen läste jag mina dikter till dig
och plötsligt blev jag varse
att jag ideligen nämner stjärnorna, solen, månen, regnbågen
(fanns där kanske en rädsla
att en mörk skugga skulle nästla sig in i mina versrader?)
nu i kväll ska inget av detta föras på tal
jag ska finna ett annat slags ljus, tidigare okänt
som ska ge mina versers långa stråk en vackrare glans
ingen sten ska lämnas oprövad, oförtrutet ska jag söka
för att finna detta ljus
men hur ska jag som poet finna det?
till sist inser jag att det bara finns en väg att nå dit
nämligen att som ett ljus föra fram ditt namn:
Doruntina**

AGON NË ËNDRRA

**nuk është dashuri ajo
nëse çdo natë ti nuk agon në ëndrra**

**nëse në labirintet më të shurdhëta të ndërdies
nuk jehon prore zëri i largët i thirrjeve të tua**

**nëse pareshtur portreti yt
nuk parakalon madhështor para tribunës së fantazisë**

**nëse mushkëritë e frymëzimit
nuk frymojnë veç hirësinë tënde**

**nëse malli im për ty
nuk ua ndal rritën mendimeve të tjera**

**nëse pikëllimin e pangushëlluar
nuk e shëron kujtimi yt**

DAGAS I DRÖMMAR

**det är ingen riktig kärlek
om du inte varje natt dagas i drömmar**

**om inte medvetandets mest fördolda labyrinter
ständigt uppfylls av ekot av din röst**

**om inte din bild oupphörligen
förflyttar sig över min fantasi s tribun**

**om inte passionens lungor
enbart inandas din ljuvlighet**

**om inte min längtan efter dig
hindrar andra tankar att växa**

**om inte min obotliga smärta
underhåller minnet av dig**

KALTËRON DET E QIELL

gjarpri i zi i vdekjes
para teje vallëzon në majë të gishtërinjve, si balerinë
harruar i ka të vegjëlit e vet të uritur në fole
se më, mos o Zot! të kafshojë ndokë
hutuar e paskësh fyelli magjik i bukurisë sate -
kraharori yt - hënë mes resh
që prore e grish ujëvaren e epshit

sytë e tu kur shikojnë
kaltërojnë det e qiell të turbullt
yjeve u merren mendtë, pikojnë në prehrin tënd
dhe, i zë gjumi në pikë të ditës
krojeve u thahet qiellza për një pikë ujë
e bëjnë që memecët të ligjërojnë
oratorëve t'u merret goja
besfortëve jetikë t'u thyhen prangat e besës

ai që të ka parë qoftë dhe veç një herë
vdes syhapur po s'të pa më
ashtin s'ia kalb dot dheu

BLÅTT HAV, BLÅ HIMMEL

**dödens svarta orm
dansar på svansspetsen som en ballerina framför dig
sina ungar som svälter i hålan har hon glömt
och aldrig mer, om Gud vill, kommer hon att bita någon
hon är tjusad av din skönhets magiska flöjt
dina bröst - måne mellan molnen
framkallar ständigt en kaskad av åtrå**

**dina ögon ser. Och då
börjar det vilda havet och den dimmiga himlen att skimra i blått
stjärnorna blir yra, de faller ned i din famn
de somnar mitt på dagen
då står källorna där utan en droppe vatten
då börjar de stumma att föreläsa
talarna får inte fram ett ord
och hedersmännens bojor bryts sönder**

**den som sett dig en gång, dör med öppna ögon
hans ben kommer aldrig att multna i jorden
om han inte ännu en gång får se dig**

ASKUND S'TË LËNË TË QETË

**në planetet e tjera janë kurdisur plane të fshehta të të grabisin
të shëmtuarit! duan ta fisnikërojnë racën e tyre të çoroditur
gjysmëhëna skuqet, ul kokën e hidhëruar
pse s'mund të lindë prore e plotë si ti
qielli me ylberin e vjedhur të bukurisë sate
ia lidh kordelet shiut flokëshprishur**

**në tokë, luleve iu pëlçet mëshikëza prej xhelozisë
pse ato s'mund të zbukurohen si ti
zogjve shkumë për goje u shkoka
meqë aspak zërit tënd s'mund t'i gjasojnë
piktorit i dridhet brusha në dorë
kur portretin tënd e fillon**

**o, të gjithave ti ua paske marrë pahinë!
e, pra, jo Tanusha e kralit të Kotorrit
por vasha e trëndafiltë, Doruntinë**

INGENSTANS LÄMNRAR DE DIG I FRED

på andra planeter smides hemliga planer att röva bort dig
de skurkarna! de vill förädla sitt urartade släkte
halvmånen rodnar, sänker sorgsen sitt huvud
eftersom den inte kan nå samma fullhet som du
himlen har stulit din skönhets regnbåge
för att med dess band knyta samman regnets rufsiga hår

på jorden håller blommorna på att spricka av avund
för att de inte kan mäta sig med din prydnad
på fåglarna rinner snålvattnet ur näbben
för att deras röster inte kan jämföras med din
då konstnären börjar måla ditt porträtt
darrar penseln i hans hand

ja, du är den skönaste av dem alla!
och, min kära flicka, du är ju inte Tanusha,
kungen av Kotorrs dotter (1)
utan den blommande rosen - Doruntina!

(1) *Tanusha* beskrivs av hjälten Halil i den gamla albanska folksången
"Martesa e Halilit" – Halils giftemål - som den skönaste bland de sköna.

SYTË E TU

**janë fole rrezesh
yjeve ua ndezin dritat
portë enigmatike
ku lehtë mund të hyhet, por assesi të dilet**

**kur shikojnë
lumenjtë zënë në thua, thyejnë qafën
lisat e gjatë marrin qëndrimin - gatitu!
Shën Mërisë i bie prej duarve në tokë Krishti i Vogël**

**kur buzëqeshin
ndërtojnë ura të ylberta prej zemre në zemër
ua shërojnë plagët luleve
janë varr i pikëllimit**

**kur vajtojnë
blerimi venitet
sëmuren ylberët
gjarpri i barnatores e kafshon në dorë Hygien**

**kur mbyllen
dy hënëza në gjumin qiellor
që ëndërrojnë përjetësinë**

DINA ÖGON

**de är ett knippe av strålar
som tändar stjärneljuset
gåtfullhetens dörr
där man lätt träder in men aldrig slipper ut**

**då de blickar ut över världen
hindras de vattenstinna floderna från att snava och bryta sitt flöde
de höga ekarna ställer sig i givakt
och den nyfödde Kristus faller ur Marias händer**

**då de ler
bygger de regnbågsbroar från hjärta till hjärta
läker blommornas sår
och stoppar ner förtvivlan i graven**

**då de sörjer
svartnar all grönska
och regnbågarna dignar ner i febrar
apotekets orm biter Hygieia i handen**

**och då de slutas för en gudomlig sömn
är de två måneklot
som drömmer om odödlighet**

LETRA

duhet hapur me magji
të mos tremben gjithë ato që as nuk shihen, as nuk preken
tajfuni i shqetësimeve që rreh brigjet e aortave
vrapimi maratonik i gjakut
aritmia e zemrës
frymëmarrja që s'ngopet dot frymë

medet! magjia aspak nuk ndihmoi
gjumin e goditi sëmundja e pagjumësisë
rrëmujë përfytyrimesh
tinguj të çoroditur mendimesh
durimi u nevikos pamasë
lakuriq, si i çmendur, vrapon rrugëve të qytetit

ja, tani, ngadalë, orkestra e germave
ekzekuton valset e buzëqeshjeve të tua
orteku i ankthit ikën me të katra prej kraharorit
gëzimi organizon olimpiadë
kujtimeve të ngrira nga harresa
u ngrohen eshtrat

BREVET

**det behövs magi för att öppna det
för att inte skrämman dem som varken syns eller berörs
orons orkan som dånar mot aortans stränder
blodets maratonlopp
hjärtats arytm
andningen som aldrig får nog med luft**

**ack, magin hjälpte inte alls
sömnen slogs ut av sömnlöshetens plåga
av fantasins kaos
och av de förvrängda ljuden av tankar
tålmodet passerade uthärdlighetens gräns
spritt naken, vrålande, rusade det genom stadens gator**

**men nu: Sakta sakta, börjar bokstävernas orkester
spela dina mjuka leendens wienervals
ångestens lavin vältrar bort från bröstet
glädjen organiserar en olympiad
och minnena som frusit i glömska
värmer sina ben**

DITË VERE

**disa molerë të pa zanatë
natën e paskëshin lyer qiellin me bojë të zezë, futë
të tmerruar pastaj, pa gjurmë qenkan tretur
zor se do të zbardhëllojë ndonjëherë!**

**u dashka flijimi i vashërisë
u gjet një vashë shpirtmirë e tha: - Po!
ja, tani, pa nunëri plakash qindravjeçare
bardhësi tamblabore po lindë**

**mirëpo, siç po shihet, mëkat i madh qenka bërë
ushujza e vapës sot pikën e gjakut s'po ua lë
krojeve, lumenjve...
madje, rrezik i madh është nga përmbytja apokaliptike
Poli i Veriut dhe ai i Jugut të shkrihen tok
ruana Zot!**

**o, ju, molerë të mrekullueshëm!
ju lutem me përulësinë më të madhe
kthehuni edhe njëherë!
e lyeni veç një copë qiell mbi Gatnik, siç e lyet mbrëmë
të mos m'i ndodh sot gjë e ligë
Doruntinës**

SOMMARDAG

**några slarviga målare
hade på natten målat himlen med becksvart färg
skrämda försvann de sedan utan spår
men hur ska det någonsin bli ljust igen?**

**man tvangs offra en jungfru
man hittade en renhjärtad flicka som sade: - Ja!
och se, utan någon hundraårig gumma som gudmor
föddes ett rent vitt himlaljus**

**likväl verkar det som om man begått en svår synd
hettans blodiglar suger ut den sista droppen
ur källorna och floderna...
det finns också stor risk att den apokalyptiska undergången
förverkligas när Nordpolen och Sydpolens is smälter samman
Gud bevare oss!**

**o ni, fantastiska målare!
jag ber er allra underdånigast
kom tillbaka, bara en gång!
och måla dit ett litet stycke himmel över Gatniki, som ni gjorde i natt
så att inget ont idag kan hända
Doruntina**

NATË VERE

**hëna ka veshur një fustan drite
të kuq si epshi
malet kanë rënë përmbys, po koten
asgjë s'pipëtinë veç trokut të heshtjes
gjithçka frymon qetësi të amshuar...
po, vallë, në ç'pallate ëndrrash
do të ketë hyrë sonte Doruntina?**

SOMMARNATT

**månen har ifört sig en skjorta
lysande röd som åtrån
bergen har fallit i dvala
inte en viskning hörs, bara droppet av tystnad
allt andas evigt lugn...
men, undrar jag, var finns det drömmarnas palats
där Doruntina gått till vila i kväll?**

I DASHURUARI

**ai kurrë s'është vetëm
mikun më të mirë e ka kujtimin
i kupton edhe gjërat, që të tjerët s'i kuptojnë dot
i pëshpërit në vesh lules, peshkut, blerimit...
lulëzon më bukur se vetë trëndafili
eshtrat i ka të mbushura me ajr lumturie
gjithësia është e vogël për fluturimin e tij të madh
në qiell ka ndërtuar një fole të fshehtë
ku i mbledh yjet si margaritarë
gëzimi i tij ka ngyrë të ylbhtë
ëndërron gjithmonë diçka të përkryer...
veç zemrën kurrë mos ia kërkoni
ajo ka herë rreh pranë zemrës tjetër**

DEN FÖRÄLSKADE

**han är aldrig ensam
hans bästa vän är minnet
han förstår också det, som andra inte kan förstår
han viskar i blommans, fiskens och grönskans öra...
han blomstrar vackrare än själva rosen
benen i hans kropp är fyllda av lyckans luft
världsalltet räcker inte till för hans stora flykt
på himlen har han byggt ett hemligt bo
där han samlar stjärnorna som pärlor
hans glädje har regnbågens färg
han drömmer alltid om något fulländat...
begär bara aldrig att få hans hjärta
det slår sedan länge intill ett annat hjärta**

BRENDA NJË DITE

**në agim të kërkoj
ti fshihesh nën vesën e harrimit
(si trëndafil i paçelur në mëngjes)**

**në mesditë të thërras
ti shpërndaresh në hapësirën e pafund të dritës
(si mllefi në zemër)**

**dikur, natën vonë
e yllëzuar më hyn në ëndërr**

INOM EN DAG

**i gryningen söker jag dig
du döljer dig i glömskans dagg
(likt en ännu utslagen ros)**

**vid middagstid ropar jag på dig
du blir en del av ljusets oändliga rymd
(likt smärtan i hjärtat)**

**först i den sena natten
stiger du som gjord av stjärnor in i min dröm**

SHPIRT HYJNOR

**veç unë e di pse ndrin kaq shumë kjo dashuri
emri yt, Doruntinë, i jep shpirt hyjnor (1)
imi përjetësi**

1. Emri Doruntina vjen nga greqishtja - Dorotea, dmth. dhuratë e Zotit.

GUDOMLIG ANDE

**bara jag vet varför denna kärlek lyser så starkt
ditt namn, Doruntina, skänker den gudomlig ande (1)
mitt ger den evighet**

1. På grekiska betyder namnet Dorotea gåva av Gud.

EDHE MË E BUKUR NË ËNDRRA

**papritmas ardhja jote s'mund të vinte më dot
pikëllimi mori ngrën e limonit
e, gjuha iu kthye atdheut të vet parahistorik - heshtjes
o, po ti më qenke edhe më e bukur
në ëndrra**

ÄNNU SKÖNARE I DRÖMMEN

**plötsligt kunde inte din ankomst äga rum
sorgen fick citronens färg
och tungan drog sig tillbaka till sitt urhem - tystnaden
men du är skönare än någonsin
ännu skönare i drömmen**

FOLE E DHEMBJES SË BUKUR

**kthehu sërish në folenë tënde
o dhembje e bukur!
o dashuri mitare!**

**zemra ime është nuskë
për ëndrrat hyjnore**

DEN SKÖNA SMÄRTANS BONING

**återvänd till din boning
du sköna smärta!
du oskuldsfulla kärlek!**

**mitt hjärta är en amulett
för gudomliga drömmar**

PA TITULL

**hëna ka të ftohtë, po ngrin në kupën e qiellit
ikën ajo vrap e struket mes rreshtave të poezisë sime
pranë emrit tënd, Doruntinë, i ngrohet gjaku**

UTAN ÖVERSKRIFT

**månen har det kallt och fryser under himlavalvet
den kommer rusande och söker sig in i mina rader
vid ditt namn, Doruntina, värmes på nytt månblodet**

NJËSOJ E BUKUR

**më mirë që s'u takuam
yjet së afërmi s'e kanë atë dritë farfuritëse
hëna është më e bukur në qiell se në cilëndo poezi
por, qoftë larg, qoftë afër
veç ti ma paske
të njëjtën bukuri**

LIKA VACKER

**kanske bäst att vi inte fick träffas
på nära håll har inte stjärnorna samma magiska sken
månen är skönare på himlen än i någon poesi
men du är den enda
som både långt borta eller helt nära
ändå ger mig samma skönhet**

NJË DRITË QË S'FIKET KURRË

**jam shumë i lodhur
sytë po më dhembin nga pagjumësia
duhet fjetur
mbyll derën, shtrihem në shtrat
një nga një po më fiken dritat e mendimeve
po, një kurrsesi s'po më fiket
kujtimi për Doruntinën**

ETT LJUS SOM ALDRIG SLOCKNAR

**jag är mycket trött
mina ögon värker av vaka
jag måste få sova
stänga dörren och lägga mig på sängen
tankarnas ljus släcks ett efter ett
men ett ljus kan aldrig slockna
minnet av Doruntina**

NJË ZOG PRORE E VAJTON

EN FÅGEL SÖRJER STÄNDIGT

ASGJË PREJ QIELLIT

**dy duar të ngritura lart
nuk e përshëndesin diellin që e ka varë qafën në perëndim**

**as hënën që po përgatitet për të marrë fronin qiellor
ato, asgjë s'kërkojnë prej qiellit**

**dy duar të ngritura lart thonë diç
që me gojë kurrsesi s'mund të thuhet**

**piktor, o piktor!
kurrën e kurrës s'ke për ta ditur
se ç'bojë ka pikëllimi njerëzor**

INGENTING AV HIMLEN

**två händer som sträckes uppåt
hälsar inte solen som hänger där i väster**

**inte heller månen som gör sig klar att inta himmelstronen
de begär ingenting av himlen**

**två händer som sträckes uppåt säger något
som en mun aldrig kan uttala**

**målare, målare!
aldrig någonsin kommer du att kunna fånga
färgen på människans sorg**

XHELOZIA

**kur ti e shikon qiellin
sterrë me re u bëftë!**

**kur ti e shikon detin
për ilaç ujë mos mbetë!**

**kur ti i shikon të tjerët
vdekja më rri shumë afër**

SVARTSJUKA

**när du ser mot himlen
måtte den bli svart som beck!**

**när du ser på havet
måtte det bli torrt som en öken!**

**när du ser på andra
står döden bredvid mig**

KËMBANË MALLI

**një këmbanë prore bie
mosardhjen tënde ta zgjojë**

**një drenushë vrapon me kokën e ngritur në qiell
pranë kroit e etur vdes**

**një zog pa çerdhe e fole
vetmia e mbyt**

**në shkretëtirën e një zemre
një banori të vetmuar vendi vend s'i zë
mali për ty**

LÄNGTANS KLOCKA

**en klocka ringer ständigt
för att tillkännage din frånvaro**

**ett rådjur springer med högburet huvud
och dör av törst invid källan**

**en fågel utan näste och boning
dödas av ensamheten**

**i ett hjärtas öken
får en ensam själ ingen ro
av längtan efter dig**

PRORE ME TY

**unë nuk hidhërohem
kur hidhërohem
kur qaj
unë nuk qaj**

**unë nuk jam vetem
kur jam vetem
kur të vdes
unë nuk vdes**

**unë prore jam me ty
madje, kur s'jam me ty**

STÄNDIGT MED DIG

**jag är inte sorgsen
när jag är sorgsen
när jag gråter
gråter jag inte**

**jag är inte ensam
när jag är ensam
när jag ska dö
dör jag inte**

**jag är ständigt med dig
även när jag inte är med dig**

AS NË TOKË AS NË QIELL

- tim vëlla, Kadrushit

**jo, or vëllai im, ti nuk je rrakatur, madje fort mirë je
kjo është po ajo lagje, po ajo shtëpi, po ajo dhomë, po ajo kanape
por, aty kurrë më s'do të më gjesh mua
ka kohë që e kam ndërruar adresën
nuk banoj më në kufomën e qenies sime
e, tani sa para bën për ty, nëse e mëson vendbanimin tim të ri?**

**megjithatë, ja ku e ke kartëvizitën time:
as në tokë, as në qiell,
rruga - zemra e Doruntinës
pa numër**

VARKEN PÅ JORDEN ELLER I HIMLEN

- till min bror, Kadrush

**nej, min bror, du är inte virrig, tvärtom mår du riktigt bra
det här är samma kvarter, samma hus, samma rum, samma soffa
men där kommer du aldrig mer att stöta på mig
det är länge sedan jag bytte adress
jag bor inte längre kvar i min kroppsliga lekamen
och spelar det någon roll om du får veta min nya bostadsort?**

**hur som helst, här är mitt visitkort:
varken på jorden eller i himlen
gatuadress - Doruntinas hjärta
utan nummer**

FJALA JOTE

- shokut tim, Hazyr Dervishit

**më virtuoze se vet Paganini
kur i bie violinës së gëzimit pa asnjë tel**

**ma vë në gjumë si foshnjën
dinosaurin e pikëllimit tim**

**vetmisë sime binjake
lakun ia heq prej fytit**

**me shpejtësi drite mur kinez ndërton
mllefin tim mongol e lë me gishta në gojë**

**jo rrallë, fuqishëm e mbanë për dore qenien time
të papeshë, të paadresë**

**fjala jote
e urtë**

DITT ORD

- till min vän, Hazyr Dervishi

**mera virtuost än själva Paganini
när det spelar på glädjens fiol utan strängar**

**som ett spädbarn somnar
min sorgs dinosaurie**

**det befriar min tvillingsensamhet
från snaran om halsen**

**bygger en kinesisk mur med ljusets hastighet
min mongoliska vrede tappar helt fattningen**

**inte sällan, tar det hårt mitt väsens hand
viktlös och utan adress**

**ditt visa
ord**

GATNIKU

**mes tokës e qiellit
mes njerëzve e egërsirave
mes fushave e pyjeve
mes blerimit e venitjes
mes territ e dritës
mes të mirës e të keqes
mes jetës e vdekjes
mes premtimit tënd e mallit tim për Doruntinën
ti shtrihesh aq i qetë
o Gatnik i largët!
o Gatnik i afërt!
o varri im i hapur!**

GATNIKI

**mellan jord och himmel
mellan människor och vilddjur
mellan fält och skogar
mellan grönska och vissnande
mellan mörker och ljus
mellan gott och ont
mellan liv och död
mellan ditt löfte och min längtan efter Doruntina
ligger du där så lugn
o Gatniki så långt borta!
o Gatniki så nära!
o min öppna grav!**

DUA TË TË HARROJ

**besën po ta jap se dua të të harroj
as emrin më s'do ta përmendi
pas vdekjes**

JAG VILL GLÖMMA DIG

**jag kan svära på att jag vill glömma dig
inte ens ditt namn ska jag nämna
när jag är död**

VJESHTA

**diçka e tmerrshme po vjen
gjethet cofët në tokë po bien
e qielli po qan me ngashërim...
le të ikin ata që mund të ikin
unë po strukem në vegimet e mia për Doruntinën
atje askush s'mund të më gjejë
në këtë vjeshtë**

HÖSTEN

**något otäckt är på väg
löven faller stela till marken
och himlen gråter tröstlöst...
rädde sig den som kan
jag döljer mig i mina visioner av Doruntina
där ingen kan hitta mig
i denna höst**

ZEMRA E POETIT

nuk është dritë çdo dritë
hënë nuk është çdo yll

çdo lule nuk është trëndafil

s'është mall çdo mall
dashuri nuk është çdo dashuri

vaj! për zemrën e poetit
falur Doruntinës

POETENS HJÄRTA

**varje ljus är inte dagsljus
varje stjärna är inte en måne**

varje blomma är inte en ros

**varje längtan är inte längtan
varje kärlek är inte kärlek**

**sorgligt för poetens hjärta
givet till Doruntina**

DASHURI POETI

**të thash kur u ndamë
kurrë më mos e dashuro poetin
vishet pa shije
mantelin vjeshtor në dimër
vallëzimet e reja s'i di...
ai di veç të dashurojë deri në vdekje
dhe, asgjë tjetër**

POETENS KÄRLEK

**när vi skildes varnade jag dig:
älska aldrig mer poeten
han saknar smak för kläder
har höstkläder på vintern
kan ingenting om modern dans...
han kan bara älska ända in i döden
och ingenting annat**

MALLI

**mali është dhembje pa pikë e presje
nuk ndihmon as djepi i kujtimit më të ëmbël
mali është dëshpërim vetullngrysur
që s'di ku ta lësh vetveten për një çast
është klithmë në shkretëtirën e vetmisë së pafund
kujtim i diçkaje që s'kthehet më kurrë
mali, për shembull, është kjo poezi për Doruntinën**

SAKNADEN

**saknaden är en smärta utan punkt och komma
den lindras inte ens i minnets skönaste hemvist
saknaden är en bitande förtvivlan
som inte kan lägga sig till ro ett endaste ögonblick
den är ett skrik i den oändliga ensamhetens öken
minnet av något som aldrig återvänder
saknaden är likadan som denna dikt om Doruntina**

NË PLAZH

**o Zot! sa njerëz të rëndomtë ke krijuar
i zhveshin rrobot në plazh
rreziten në diell
dhe, me zemra të akullta kujtojnë
se po i ngroh dielli i lumturi së
edhe pse kurrë në jetë pa s'e kanë
Doruntinën**

PÅ STRANDEN

**o Gud, så många alldagliga människor du skapat!
de klär av sig på stranden
de lägger sig i solen
och tänker med iskalla hjärtan
att lyckans sol lyser över dem
trots att de aldrig i sina liv
sett Doruntina**

NDARJA

**ndarja është pamundësia apokaliptike
toka poshtë e qielli lart
zbulimi i kontinentit të panjohur të dhembjes
përbirimi nëpër vesh të gjilpërës
zemra e ndarë më dysh
rënja pingul në vetvete
pa asnjë gjurmë
e varr**

II

**tani e pamundshmja duhet bërë e mundshme
peshku duhet mësuar të jetojë në tokë
e njeriu në ujë
deti të jetë i cekët
largësia të jetë e afërt
foshnjat ta mësojnë alfabetin kinez
kokrra e rrufesë të bëhet trëndafil
po të betohem se të pamundshmen do ta bëj të mundshme
po, si do ta mësoj vetveten pa ty?
Zotynë i Madh më ndihmoftë!**

III

**po, ç'tu desh kjo punë
o fati im i pafat?
tani unë si do t'i zbres në tokë
gjithë ato mendime për Doruntinën
që vërtiten si kosmonautë në Gjithësinë e kokës sime?
vallë, pse s'më lë në përditshmërinë e përhimtë të jetës
gjuhën e së cilës e pata mësuar për mrekulli?
vetë Zoti që është Zot zor se do ta krijonte botën sërish
e lëre më unë, poeti, t'ia nis prej germës A kësaj bote pa ty
Zotynë më ndihmoftë!**

AVSKEDET

**avskedet är en apokalyptisk omöjlighet
marken där nere och himlen där uppe
upptäckten av smärtans okända världsdel
slingrandet genom nålsögat
ett hjärta kluvet mitt i tu
fallet rakt ned i sig självt
utan något spår
utan en grav**

II.

**nu måste det omöjliga förvandlas till det möjliga
fisken måste lära sig att leva på torra land
och människan i vattnet
havet måste vara grunt
avlägsenheten bli till grannskap
barnen lära sig det kinesiska alfabetet i vaggan
åskviggen bli till en ros
jag svär att jag ska göra det omöjliga möjligt
men hur ska jag lära mig något själv utan dig?
Gud hjälpe mig!**

III.

**vad är det du vill egentligen
du mitt olyckliga öde?
hur ska jag nu föra ner till jorden
alla dessa tankar om Doruntina
som snurrar runt som astronauter
inne i mitt huvuds rymd?
varför får jag inte stå där i livets grå vardag
vars språk jag lärt mig behärska till fulländning?
inte ens Gud, trots den han är, kan väl skapa världen på nytt
och än mindre jag, poeten, börja om från A i det här livet utan dig
Gud hjälpe mig!**

E SHKRUAR ME GJAK

**këtë poezi po ta shkruaj me gjakun tim
ti kot do t'i bësh analizat spektrografike
dashuria ime është shumë më e lashtë
se sa ndarjet e gjakut në grupe A, B, O...**

SKRIVET MED BLOD

**denna dikt skriver jag med mitt blod
ingen ide att göra spektrografiska analyser
min kärlek är av ett mycket äldre märke
än indelningen i blodgrupperna A,B,O...**

VETËM TI

**pas çdo lindje të sërishme
tmerrshëm prapë do të dashurohesha
veç në ty**

BARA DU

**efter varje pånyttfödelse
skulle jag återigen bli vansinnigt förälskad
bara i dig**

TESTAMENTI

**plotësisht i vetëdijshëm kam vendosur
secilit t'ia lë hisen e vet
nënës ia lë pikëllimin e pafund e të gjerë sa fushat e Kosovës
vëllait dhembjen që s'do ta shërojë kurrë
shokut vetminë e varrit
Doruntinës
poezitë**

MITT TESTAMENTE

**vid mina sinnens fulla bruk har jag beslutat
att ge var och en sin andel:
mamma får min oändliga saknad stor som Kosovs slätter
min bror min obotliga smärta
min kamrat gravens ensamhet
och Doruntina
min poesi**

EPITAF

**kur të vdes, ju lutem mos më qani
sytë m'i mbyllni, nëse të hapur ngelin
le ta ëndërrojnë përjetë Doruntinën**

EPITAF

**när jag är död, gråt ej, jag ber
slut blott mina ögon, som inget ser
låt dem vila i den dröm som Doruntina ger**

FATI IM

**ijeve shëndetliga të jetës sime
prore më godite me brirët tua
o dem i zi!
o fati im!**

**si shami e kuqe toreadori
të është bërë kjo qenia ime
o i uruar!**

**po të betohem se një ditë
keq do të të mund
në jetën time
të Pasvdekjes**

MITT ÖDE

**mitt i veka livet
stångade du mig
gång på gång på gång på gång
du, förbannade tjur!
mitt öde!**

**ett rött skynke i toreadorens hand
har min varelse blivit för dig
o sällsamma öde!**

**men en sak ska du veta:
en dag får du känna på
att jag kan slå tillbaka
i mitt liv på Andra Sidan**

KROI

gurgullon

rrjedh

pikon

kur t'i soset edhe pika e fundit e gjakut

si engjëll, padiktueshëm jep shpirt

në kufomën e

në varrin

e vet

KÄLLAN

den forsar

flödar

strilar

tills den sista blodsdroppen sinat ut

som en ängel ger den obemärkt upp andan

i sitt stoft och

i sin grav

ZOTIT

**ata më të mençurit të dëbuan
përtej qiejve
përtej harrimit
me vetminë e tmerrshme të dënuan
po ti, tinëza u hakmerresh
atyre që ende të besojnë**

TILL GUD

**de allra klokaste förvisade dig
bortom himlarna
bortom glömskan
de dömde dig till en ohygglig ensamhet
men i det fördolda hämnas du
på dem som alltjämt tror på dig**

NDËRGJEGJJA

**aq sa prej vdekjes
askund s'po mund të ik
prej gishtit tënd tregues**

SAMVETET

**lika lite som från döden
finns det någon plats dit man kan fly undan
ditt pekfinger**

KAH VDEKJA

**paska rënë borë e madhe
mbi vitet e mia
e veç një shteg ma paska lënë
kah vdekja**

**varrmihës, mos rrëmoni thellë!
se e pat ajo: sot këtu e nesër Zoti e di se ku?
tani kam kohë të ngathët, që s'plaket kurrë
dhe me përkushtim do ta ndreq vetë
varrin
tim**

MOT DÖDEN

**mycket snö har drösat ner
över mina år
och bara en stig återstår
mot döden**

**dödgravare, låt bli att gräva så djupt!
för så var det för mig: idag här och i morgon Gud vete var
nu har jag en slötyckartid, utan åldrande
och jag kommer att med stor inlevelse
själv bereda
min grav**

BALADË PËR POETIN

**e kërkujnë në qiell e në tokë
varr s'lënë pa shpluar
por s'e gjejnë dot
mbi plep të lartë të një balade
një zog prore e vajton**

BALLAD OM POETEN

**de söker honom mellan himmel och jord
gamla gravar grävs upp
honom hittar de inte
men uppe i en ballads höga poppel
sjunger fågeln en klagosång över hans död**

PËRMBAJTJA:

INNEHÅLLET:

NËNËS

TILL MOR

Nënës.....	Till mor
Krushqit.....	Bröllopföljet
Nusja.....	Bruden
Dhëndëri.....	Brudgummen
Shqipëria.....	Albanien
Kosovës.....	Till Kosova
S'paksa Zot, as Perëndi.....	Det finns ingen allmakt, ingen Gud
Armiqtë.....	Fienderna
Vallja dyshe e shekullit XXI.....	2000-talets pardans
Do të ngrihemi sërish.....	Vi ska stiga upp på nytt
Emri im i pavdirë.....	Mitt namn dör aldrig
Kopilat e Adamit.....	Adams styvbarn
Dhunimi i Shën Paqes Virgjër.....	Fredens gudinna våldtagen
Kashë e lashë.....	Gissa gåtor
Lajmet.....	Nyheterna
Kosovari i mërguar.....	Kosovaren i landsflykt
Ditë vere në Dukagjin.....	Sommardag i Dukagjini
Lektisje e pashuar.....	Outsläcklig längtan

FOLE E DHEMBJES SË BUKUR

DEN SKÖNA SMÄRTANS BONING

Frymëzimi.....	Inspirationen
Poezi biblike.....	Biblsk poesi
Kryevepra e Zotit.....	Guds mästervek
Hyn gjarpëri e del nuse shatselvi.....	Genom din skönhets magiska ring
Një lloj drite tjetër.....	Ett annat slags ljus
Agon në ëndrra.....	Dagas i drömmar
Kaltëron det e qiell.....	Blått hav blå himmel
Askund s'të lënë të qetë.....	Ingenstans lämnar de dig i fred
Sytë e tu.....	Dina ögon
Letra.....	Brevet
Ditë vere.....	Sommardag
Natë vere.....	Sommarnatt
I dashuruari.....	Den förälskade
Brenda një dite.....	Inom en dag
Shpirt hyjnor.....	Gudomlig ande
Edhe më e bukur në ëndrra.....	Ännu skönare i drömmen
Fole e dhembjes së bukur.....	Den sköna smärtans boning
Pa titull.....	Utan överskrift
Njësoj e bukur.....	Lika vackert
Një dritë që s'fiket kurrë.....	Ett ljus som aldrig slocknar

NJË ZOG PRORE E VAJTON

EN FÅGEL SÖRJER STÄNDIGT

Asgjë prej qiellit.....	Ingenting av himlen
Xhelozia.....	Svartsjuka
Këmbanë malli.....	Längtans klocka
Prore me ty.....	Ständigt med dig
As në tokë, as në qiell.....	Varken på jorden eller på himlen
Fjala jote.....	Ditt ord
Gatniku.....	Gatniki
Dua të të harroj.....	Jag vill glömma dig
Vjeshta.....	Hösten
Zemra e poetit.....	Poetens hjärta
Dashuri poeti.....	Poetens kärlek
Malli.....	Saknaden
Në plazh.....	På stranden
Ndarja I, II, III.....	Avskedet I,II,III
E shkruar me gjak.....	Skrivet med blod
Vetëm ti.....	Bara du
Testamenti.....	Mitt testamente
Epitaf.....	Epitaf
Fati im.....	Mitt öde
Kroi.....	Källan
Zotit.....	Till Gud
Ndërgjegjja.....	Samvetet
Kah vdekja.....	Mot döden
Baladë për poetin.....	Ballad om poeten

S H E F K I O S E K U

Një lloj drite tjetër

P o e z i

ETT ANNAT SLAGS LJUS

POESI PÅ ALBANSKA I SVENSK TOLKNING

Përktheu nga shqipja në suedisht

Översatt från albanska till svenska:

ULMAR KVIKU / ULLMAR QVICK

Korrekturläsning för dikterna på svenska:

Agnetha Svensson

och

Marianne Bengtsson

Përpunimi kompjuterik:

Dataansvarig:

Frashër Oseku

Botimi tretë – tirazhi 1.000 copë

Tredje upplagan – 1.000 exemplar

U dorëzua në shtyp në janar të vitit 2004

Tryckning i januari 2004

S H E F K I O S E K U

U lind më 15.03.1943 në Gjakovë, Kosovë. E ka të kryer Fakultetin e Letërsisë dhe Gjuhës Shqipe si dhe atë Juridik. Në Kosovë ka punuar si arsimtar i gjuhës shqipe, por edhe si nëpunës. Tani punon si arsimtar i gjuhës shqipe në Treleborg. Është kryeredaktor i redaksisë "Drita", në kuadër të së cilës janë botuar disa vepra letrare.

Për herë të parë më 1997, në Treleborg të Suedisë, e ka botuar përmbledhjen me poezi "Një lloj drite tjetër". Më vonë ky libër është ribotuar disa herë, por edhe është përkthyer në gjermanisht, suedisht, polonisht dhe anglisht. Shefki Oseku merret edhe me prozë.

Në vitin 2000 autori e ka botuar romanin e parë në gjuhën shqipe, të shkruar në Suedi, me titull: "Hetimet".

S H E F K I O S E K U

Född den 15.03.1943 i Gjakova, Kosova. Han har genomgått universitetsstudier vid Fakulteten för albanska språket och litteraturen samt vid Juridiska fakulteten. I Kosova arbetade han som lärare i albanska språket men också som tjänsteman. Nu är han verksam som lärare i albanska språket i Trelleborg. Han är chefredaktör för tidskriften "Drita" och har inom den verksamhetens ram givit ut flera litterära arbeten.

Första upplagan av diktsamlingen "Një lloj drite tjetër" – "Ett annat slags ljus" – utkom i Trelleborg 1977. Senare har denna bok utgivits i nya upplagor och har dessutom översatts till tyska, svenska, polska i engelska.

Shefki Oseku ägnar sig också åt prosa. År 2000 utgav han den första romanen på albanska, skriven i Sverige, med titeln "Hetimet" – "Förhören".